

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Žalm 73

Text: **Ž 1** *Blahoslavený ten muž, kterýž nechodí po radě bezbožných, a na cestě hříšníků nestojí, a na stolici posměvačů nesedá. Ale v zákoně Hospodinově jest láska jeho, a v zákoně jeho přemýšlí dnem i nocí. Nebo bude jako strom štípený při tekutých vodách, kterýž ovoce své vydává časem svým, jehožto list nevadne, a cožkoli činiti bude, šťastně mu se povede. Ne takť budou bezbožní, ale jako plevy, kteréž rozmítá vítr. A protož neostojí bezbožní na soudu, ani hříšníci v shromáždění spravedlivých. Neboť zná Hospodin cestu spravedlivých, ale cesta bezbožných zabyhne.*

Začtete-li se do žalmů, jsme až překvapeni jak srozumitelnou řečí k nám mluví. Týká se to i prvního žalmu, který je jakýmsi úvodem či vstupní branou a úvodní pasáží do starozákonního zpěvníku.

Cesta. Hned třikrát čteme v prvním žalmu slovo "cesta". A co je to cesta, to věděl tehdy a to ví i dnes každý. Když se zeptáme dětí, co je to cesta, tak nám řeknou, že to je „něco, co někam vede“. Jindy od nich slyšíme, že jít cestou znamená jít někudy, kudy již někdo šel a cestu vyšlapal či projel vozem. Cesta je skutečně vyšlapaná či vyjetá stezka. Není to „cesta-necesta“ - není to louka, les či prales beze stop. Bible mluví na více místech o cestě. Hovoří o úzké a široké cestě. Před tou první - širokou, pohodlnou a na první pohled příjemnou cestou, nás varuje. Na cestu úzkou, někdy třeba dost nepohodlnou a obtížnou cestu oběti a lásky typu agape, nám ukazuje jako na cestu nadějnou. Říká nám: „chod'te po ní“. O cestě hovoří i Pán Ježíš Kristus. Ten doslova říká: „Já jsem ta cesta - i pravda a život“ A svým životem nám ukazuje, co to znamená jít cestou života. Nad tím, kterou cestou jít se lidé zastavovali, když ještě tak příliš mnoho cest nebylo. Zdá se, že cest i silnic přibývá. Cesty hledali vždy lidé, kteří se chtěli někam dostat - kteří chtěli dojít nejen do sousední vesnice, ale i někam v životě. A my se tolikrát chceme též někam dostat. V této souvislosti si klademe dvě otázky: a) Kam se chceme dostat? b) Kam ta či ona cesta vede, případně zda tato cesta, na kterou myslíme, nás skutečně dovede tam, kam se chceme dostat. Kam se chceme dostat? Bible nám ukazuje, že na tuto otázku jsou možné různé odpovědi. Ty je však možno rozdělit si podle toho, kteří lidé jimi kráčí, do dvou skupin: 1. O jedné, které bible nazývá hříšníky a o nichž nový biblický překlad mluví jako o „svévolnicích“ je cestou, kde platí: "děj se vůle má" - at' tím „já“ je kdokoliv - dítě či dospělý člověk, jednotlivec, rodina či skupina lidí. 2. O druhé bible říká, že to jsou lidé, jejichž život je možno charakterizovat slovem "bud' či děj se vůle tvá" - s tím, že toto „Tvá“ znamená - Tvá Pane Bože. Vyjadřuje se to slovy "bud' vůle tvá" nebo "přiď království Tvé" - ne mé či naše "království" atp. Na otázku: „Která cesta tam či onam vede?“ nám bible hned v prvním žalmu odpovídá jednoznačně: Cesta, kterou bible doporučuje je charakterizována třemi „ne“ a dvěma „ano“: Nejprve ta tři "ne": Člověk, který chce jít nadějnou cestou: - nechodí na radu k lidem, kteří žijí, jako by Pána Boha nebylo - vyhýbá se způsobům života, který je příznačný pro ty, kteří se Pána Boha nebojí - neposedává ve společnosti lidí, kteří si ze svého svědomí nic nedělají, o Pánu Bohu mluví posměšně a ošklivě. S takovými lidmi se raději ani moc nestýká. dvakrát „ano“: - má zalíbení v Hospodinově zákoně - nejen o něm ví, že existuje a že ho zná - třeba z paměti - jako známe např. dvojpríkázání lásky nebo Desatero Božích přikázání, ale on ho miluje. A milovat ho znamená poslouchat ho - snažit se podle něho žít - přemýšlí o něm, rozvažuje a zvažuje, co bible říká, aby se v každodenních problémech života dovedl správně orientovat. Naznačuje nám to i proč máme číst

bibli - každý sám pro sebe i všichni společně v rodině, když jsme pohromadě, i proč máme chodit do kostela a poslouchat kázání. Dokonce je zde uvedeno „ve dne i v noci“ - tak asi máme také při odpočinku meditovat - neustále se hlouběji nořit do tajemství Božího zákona (bible). Ilustrace: jeden nevěřící chlapec projevil zájem o věřící děvče. Ta se ho však zeptala, jestli zná bibli. Řekl, že ne, ale projevil zájem se s biblí seznámit. Dostal ji darem a dal se do čtení. Po měsíci přišel na schůzku a řekl: „Už jsem ji celou přečetl. A co dál?“ Nepochopil. V bibli nejde o takovéto čtení - typu čtení románu-. Účelem čtení bible je totiž zrod a zrání víry. A víra je něco, co mění náš život. Když víra náš život nemění, pak zřejmě to není víra Boží. "Deka, která nehřeje, není dekou - i kdyby jako deka vypadala". Tak je to i s vírou. Pravá víra mění život - usměřňuje ho na Boží cestu.

První žalm mluví nejen o cestě nadějně - o cestě života, ale i o cestě hříšníků. Co se jí rozumí? A co se vůbec rozumí slovem „hřích“? Bible zde při vysvětlení toho, co se rozumí hříchem, používá určitého obrazu: Strílení lukem do cíle - určitá obdoba střelení pistolí či puškou na terč. Strílíme-li na terč, pak mohou nastat dvě různé situace: 1. Můžeme se strefit a terč zasáhnout - strefit se do černého. Splnili jsme tak to, co se od nás očekávalo. 2. Při střelení na terč je však též možno nestrefit se, terč nezasáhnout, minout cíl. Když se to stalo, pak to znamená, že jsme možnost promarnili, že jsme zmařili naděje, neuspěli a prohráli. A právě tímto obrazem vyjadřuje bible to, co se rozumí „cestou hříšníků“. Jdou sice svou cestou životem, avšak promarní možnosti, které jsou jim dány. Minou se cílem a vše, oč se snažili a co dělali, se ukáže jako marné. A nakonec při zvažování hodnoty takového života se ukáže, že to byl život promarněný a nesmyslný. Když chce žalmista naznačit rozdíl mezi cestou naděje a cestou beznaděje, používá i zde obrazů: cestu naděje kreslí obrazem stromu, který roste u zdroje vody - a to je v Palestině, kde to bylo řečeno, dobře srozumitelné. Vody tam tak moc není. A tak takový strom je zřetelně vidět - je i vidět jeho ovoce, které přináší. Je vidět i to, že jeho listí nevadne i když je sucho. Když chce žalmista naznačit, jak to dopadá s tím, kdo se řídí jen svou vlastní vůlí - svévolí, i zde používá obraz: je jako pleva, která poletuje způsobem "kam vítr, tam plášt". Je to však jen pleva. Zrno v ní není - a tím ani naděje další generace. První žalm je tak ukazatelem na rozcestí. Je výstrahou i nadějí. A těm, kteří volí ve svém životě úzkou cestu poslušnosti Božího zákona a zdá se jim to všelijak těžké, těm říká žalmista: Hospodin vás zná, vidí vás, slyší vás a má z vás radost. Jen jděte touto cestou dál. Držte se pevně té naděje, která nikoho nezahanbí. Tato cesta vede k cíli - a vy víte, kdo a co je cílem nadějně cesty života. Sursum corda říkali naši otcové - vzhůru srdce. Na to zněla liturgická odpověď: "Máme je u Pána". Amen.

Modlitba: *Pane Ježíši, ved' nás tou pravou cestou života. Vždyť sám jsi ta cesta, pravda a život. Neztrácej nás z očí, ale pás nás, jako pastýř své ovce, abychom nesešli na cestu trápení, nýbrž po cestě věčnosti nás ved'.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši, chceme Ti poděkovat, že svou milost dáváš každému, kdo o ni stojí. Děkujeme ti za všechny nové pokřtěné v našem sboru. Prosíme za ně, aby nebyli ponecháni sami sobě, ale abychom jim zprostředkovali tvoji lásku a přijímali je mezi sebe jako své sourozence v Kristu. Prosíme za konfirmandy, kteří se minulou neděli přihlásili k víře v tebe. Dej, aby se ti nevzdálili, ale aby je tvoje milost podržela ve všech těžkých chvílích života. Prosíme za všechny, kteří stojí na křižovatkách svých cest, kteří jsou postaveni před těžká rozhodnutí a nevědí si rady. Prosíme, abys stál při nich a podpíral je svou mocnou pravicí. Prosíme tě za ty, kteří dosud nenašli cestu do společenství našeho sboru. Přejeme si, abys je přivedl mezi nás. Ale možná, že ty si přeješ naopak, abychom my šli za nimi. Prosíme, ukaž nám, co je tvoje vůle. Modlíme se za naděje pro nemocné, za potěšení pro trpící, za posílu pro nemožnou, za trpělivost silných se slabými. Modlíme se za tvoji církev, za to, abychom jako údy tvého těla navzájem spolupracovali, spolu komunikovali a v jednotě si navzájem pomáhali. Modlíme se, Pane Ježíši Kriste jeden za druhého, protože jsme všichni děti Boží. Amen.*